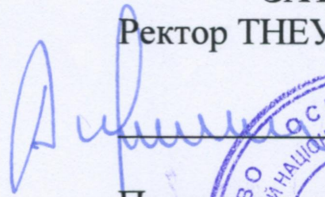

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ТНЕУ

А.І. Крисоватий

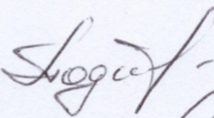
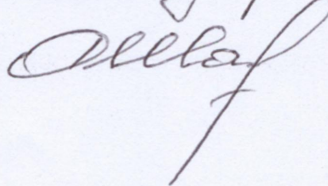
Протокол засідання
Приймальної комісії ТНЕУ
№ 3 від 31 березня 2017 р.

ПРОГРАМА

*проведення вступного випробування
з «Основ правознавства»
для претендентів на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
«молодший спеціаліст»*

Голова предметної екзаменаційної комісії

Т.О. Подковенко

Голова ПК КЕПІТ ТНЕУ

О.Л. Шашкевич

Тернопіль 2017

1. Теорія держави і права

Держава. Поняття і види влади. Особливості державної влади. Поняття й ознаки держави. Основні теорії походження держави. Поняття функції держави та їх класифікація. Поняття форми держави. Класифікація держав за їх формою. Основні форми правління. Поняття, ознаки та види монархій та республік. Форми державного устрою. Поняття та ознаки унітарної держави, федерації, конфедерації та імперії. Державні (політичні) режими. Ознаки демократії. Поняття і ознаки правової держави.

Право та законодавство. Поняття та види соціальних норм. Співвідношення права та моралі. Поняття та ознаки права. Функції права. Джерела (форми) права. Поняття системи права. Галузі, інститути та норми права. Види норм права. Поняття та види нормативно-правових актів. Співвідношення права та закону. Види підзаконних актів. Поняття та види систематизації нормативно-правових актів.

2. Основні засади конституційного ладу України

Основи конституційного права України. Декларація про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України. Референдум 1 грудня 1991 року. Правонаступництво України. Основні етапи конституційного процесу в Україні 1991-1996 рр. Конституція України – Основний закон держави.

Громадянство. Поняття громадянства та підданства. Біпатриди та апатриди. Порядок та підстави набуття громадянства України. Порядок та підстави припинення громадянства України. Правовий статус іноземця і осіб без громадянства в Україні.

Права, свободи і обов'язки людини і громадянина. Система конституційних прав людини в Україні. Поняття невід'ємних прав людини. Сучасні міжнародно-правові стандарти в галузі прав людини.

Особисті права людини і громадянина. Право людини на життя, повагу до її гідності, свободу та особисту недоторканість. Принцип презумпції невинуватості і право на судовий захист. Недоторканість житла. Таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Свобода пересування та вільний вибір місця проживання. Поняття свободи світогляду і віросповідання. Поняття свободи думки і слова. Право на інформацію.

Політичні права. Право на свободу об'єднання в політичні партії та громадські організації. Види об'єднань громадян в Україні. Право громадян на проведення зборів, мітингів, походів та демонстрацій та його юридичні гарантії. Право на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Конституційні, соціальні, економічні та культурні права людини і громадянина. Конституційне закріплення права на освіту. Конституційне закріплення права на достатній життєвий рівень. Право на працю. Юридичні гарантії конституційного права на охорону здоров'я. Конституційне

закріплення права на житло. Конституційний захист сім'ї, материнства та дитинства. Конвенція про права дитини.

Конституційні обов'язки громадян України. Порядок призову на військову службу та її проходження. Відстрочка від призову. Альтернативна (невійськова) служба.

Вибори і референдум. Безпосередня та представницька демократія та їх основні форми. Поняття референдуму. Порядок призначення Всеукраїнського референдуму. Види виборчих систем.

Система органів державної влади в Україні. Принцип поділу державної влади в Україні. Правовий статус і повноваження Верховної Ради України. Правовий статус народного депутата. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Рахункова палата.

Правовий статус Президента України та його повноваження. Порядок обрання, підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Рада національної безпеки і оборони України.

Правовий статус і повноваження Кабінету Міністрів України. Склад і порядок формування Кабінету Міністрів України. Міністерства та інші центральні органи державної виконавчої влади. Повноваження та порядок формування місцевих державних адміністрацій. Система та повноваження місцевих органів державної виконавчої влади.

Судова влада в Україні. Конституційний суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Система та повноваження судів загальної юрисдикції в Україні. Основні принципи судочинства в Україні.

Система правоохоронних органів в Україні, їх основні завдання. Правовий статус та функції прокуратури України. Правовий статус Національної поліції, Служби безпеки України. Правовий статус та завдання адвокатури.

3. Найважливіші положення окремих галузей законодавства України

Цивільне законодавство. Поняття та види цивільно-правових відносин. Поняття фізичних та юридичних осіб. Цивільна правоздатність і цивільна дієздатність. Обсяг дієздатності малолітньої та неповнолітньої особи. Визнання особи недієздатною, обмежено дієздатною.

Поняття та зміст права власності. Форми власності в Україні. Підстави виникнення та припинення права власності.

Поняття та види зобов'язань. Цивільно-правовий договір. Припинення цивільно-правових зобов'язань.

Спадкування за законом. Спадкування за заповітом.

Сімейне законодавство. Поняття шлюбу та сім'ї. Умови і порядок укладання шлюбу. Підстави та порядок припинення шлюбу. Визнання шлюбу недійсним. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя.

Особисті та майнові права і обов'язки батьків та дітей. Порядок та підстави позбавлення батьківських прав. Усиновлення. Опіка і піклування.

Трудове законодавство. Колективний договір. Умови і порядок прийняття на роботу. Поняття, сторони та зміст трудового договору. Підстави і порядок припинення трудового договору.

Поняття та види робочого часу. Режим робочого часу. Поняття та види часу відпочинку. Види відпусток.

Поняття заробітної плати. Форми оплати праці. Система оплати праці. Порядок виплати заробітної плати.

Поняття трудової дисципліни. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Види дисциплінарних стягнень. Порядок накладення та зняття дисциплінарних стягнень

Охорона праці. Особливості праці неповнолітніх.

Законодавство про соціальний захист. Поняття соціального страхування та соціального забезпечення. Право громадян на соціальний захист. Види пенсій в Україні. Умови призначення пенсій. Поняття та види соціальних допомог. Соціальні пільги.

Адміністративне законодавство. Правове регулювання державного управління в Україні. Адміністративний примус та переконання. Поняття адміністративного проступку. Види адміністративних стягнень.

Кримінальне законодавство. Дія закону про кримінальну відповідальність в часі та просторі. Поняття і ознаки злочину. Склад злочину. Поняття вини та її види. Стадії вчинення злочину.

Рекомендована література та законодавство:

Нормативні акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // ВВР. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята 16 липня 1990 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1990. - № 31. - Ст. 429.
3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001р. // ВВР. - 2001. - № 25-26. - Ст. 131.
4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005р. № 2747-IV // Урядовий кур'єр. - 2005. - Серпень. - № 153-154.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // zakon.rada.gov.ua
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003р. // ВВР. - 2003. - № 40-44. - Ст. 356.
7. Про громадянство: Закон України від 18 січня 2001р. № 2235-III // zakon.rada.gov.ua
8. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011р. № 4061- VI. // zakon.rada.gov.ua
9. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 липня 2010р. № 2453-VI // zakon.rada.gov.ua
10. Про статус народного депутата України: Закон України від 17 листопада 1992р. // zakon.rada.gov.ua

11. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 р. № 3723-ХІІ // zakon.rada.gov.ua
12. Про Всеукраїнський референдум: Закон України від 6 листопада 2012 р. // zakon.rada.gov.ua
13. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. // zakon.rada.gov.ua
14. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. // zakon.rada.gov.ua
15. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // zakon.rada.gov.ua
16. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // zakon.rada.gov.ua
17. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. // zakon.rada.gov.ua
18. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993р. // zakon.rada.gov.ua
19. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996р. // zakon.rada.gov.ua
20. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995р. // zakon.rada.gov.ua

Література:

1. Адміністративне право України [Підручник для юрид. вузів і фак. / Ю.П. Битяк, В.В. Богуцький, В.М. Гаращук та ін.]; За ред. Ю.П. Битяка. — Харків: Право, 2011. - 528с.
2. Болотіна Н. Б. Трудове право України. — К.: Вікар, 2005 — 725 с.
3. Кодекс законів про працю України: Науково-практичний коментар, - Харків: Консум, 2003. — 832 с.
4. Конституційне право України. Підручник. — 3-є вид., перероб і доп. / Фрицький О.Ф. - К.: Юрінком Інтер, 2006.
5. Кравчук М.В. Теорія держави і права (опорні конспекти): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.В. Кравчук. — Вид. 3-є, переробл. й доповн. — Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2013.
6. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / За ред В.В. Сташиса, В.Я. Тація. — К., 2007. — 496 с.
7. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник / За ред В.В. Сташиса, В.Я. Тація. — К., 2007. — 608 с.
8. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. — 2-е вид., перероб. і доп. / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — Т. 2. — 1088 с.
9. Правознавство: Навчальний посібник / За заг. ред. П.Д. Пилипенка. 3-тє вид., стереотипне — Львів. „Новий Світ — 2000”, 2006. — 516с.
10. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави: Навч. посібник. Вид. 10-е доповнене. - Львів: Край, 2008.

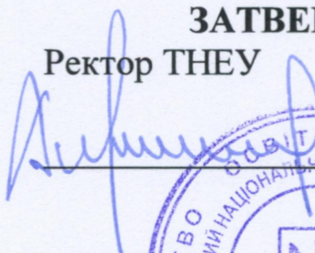
11. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник. 3-е вид./ Пер. з рос. — Харків: Консум, 2011.
12. Цивільне право України: Підручник Борисова В.І. - К.: Юрінком Інтер, 2007.

При підготовці до вступного випробування радимо використовувати також інші підручники та посібники, рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ТНЕУ

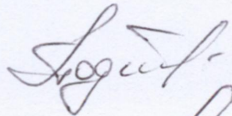

А.І. Крисоватий

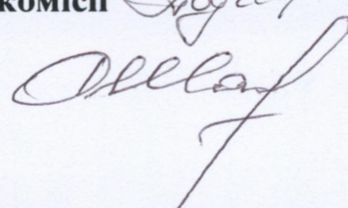
***Критерії оцінювання
рівня знань вступників на вступному випробуванні
з «Основ правознавства»
для претендентів на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
«молодший спеціаліст»***

Затверджено на засіданні ПК КЕПІТ ТНЕУ
Протокол № 3 від 31.03.2017 р.

Голова предметної екзаменаційної комісії

 Т.О. Подковенко

Голова ПК КЕПІТ ТНЕУ

 О.Л. Шашкевич

Оцінювання знань вступників здійснюється за 100-бальною системою оцінювання. Максимальна кількість балів **100** балів, у т.ч. **40** балів за відповідь на перше питання та **по 30** балів - за друге та третє питання

Вступне випробування з «Основ правознавства» складається в усній формі. В екзаменаційні білети включені питання з наступних галузей: основи теорії держави і права; конституційне право, трудове право.

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні запитання

Критерієм оцінки відповіді на питання використовується система оцінювання за принципом: за питання з «Теорії держави і права» за правильну відповідь – **40 балів**, за неправильну відповідь – **по 0 балів**. Повні відповіді на питання з «Конституційного права» та «Трудового права» оцінюються **по 30 балів**. Максимальна кількість балів **100**.

За допущення помилок при висвітленні відповідей на поставлені питання можуть зніматися бали:

ВВ	За відсутності відповіді на тестове завдання	40(30) балів
ЧВ	За часткову відповідь на тестове завдання	10 балів
ВЛ	При відсутності логічного зв'язку у викладенні відповіді на задане тестове завдання	5 балів
ВТ	За відсутності правильних визначень правових термінів	5 балів
НЗ	При необґрунтованості відповіді законодавством	5 балів
ВП	За відсутності посилань на норми законодавства	5 балів
НГ	Незнання галузевої належності конкретного питання	5 балів
НК	Незнання основних положень Конституції України стосовно конкретного питання	10 балів
НТ	Застосування у відповіді неправильних термінів і понять	2 балів
НВ	Невміння зробити висновки у відповіді на тестове завдання	2 бали
ГП	За наявності суттєвих граматичних помилок	2 бали
ЗВ	За наявності значної кількості закреслень, виправлень	2 бали

Вступнику виставляється загальна сума балів – різниця між максимально можливою і знятою кількістю балів.

Найбільше сумарне число балів по білету -100.